

Bir
DAVA
ADAMI'nin
Notları

Zübeyir GÜNDÜZALP

Kaleler, Fedailer İster

Takdim

Herkesin mutlaka bir gaye-i hayatı, bir gaye-i hayali ve karakteristik davranışları vardır. Gayesini tahakkuk ettirebilmesi ve hayallerini istikametli şekilde gerçekleştirebilmesi, davranışlarını kontrol altında tutmasına ve hedeflerinden ayrılmamasına bağlıdır.

Bir insan, dâhi olsa veya çok güçlü bir insan bile olsa, tek başına sınırlı işler yapabilir. Bu bilinçle, büyük işler ve hizmetler yapmaya amade ve namzet olanlar, aynı gaye ve faaliyet içinde olanlarla müşterek hareket etme zarureti anlayıp, bu anlayışa uygun davranmalıdırlar. İnsanlar bu müşterek hareketlerde ve büyük gayeye matuf çalışmalarda hem teşvike, hem doğru mantık kurgusuna, hem de arkadaşlarına yardımcı ve gayret verici olmada rehberlere ihtiyaç duyar.

İşte bu rehberlerden biri de, ömrünü Nur hizmetine adanmış ve bu uğurda gerçek bir istikamet örneği olan Zübeyir Gündüzalp'tir. Onun engin hayat ve hizmet tecrübelerini ihtiva eden elinizdeki kitapçık bir prensipler manzumesidir. Daima istifade edilmesi gereken cismi küçük, fakat tesiri büyük olan bu eserin son derece dikkatle okunması ve tefekkür edilmesi ve okunan prensiplerin hayata geçirilmesi için özel gayret ve himmet gösterilmesi gerekir. Mutlaka belli süreler içinde -ayda bir defa gibi- okuyup; düşüncemizi, ufkumuzu, gayretimizi, ihlasımızı, kardeşliğimizi, arkadaşlığımızı sorgulamak, manevi hayatımıza pek büyük faydalar sağlayacaktır.

Zübeyir Ağabey, tafsilatla anlatılabilecek hususları çok komprime, adeta vecize gibi ifadelerle dile getirmiş, ideal bir Nur talebesi vasıflarını kazanmanın istikametli göstericisi olmuştur. Çok derin, çok muhtevalı, çok veciz olan ifadelerin her bir kelimesinin ve cümlesinin üzerinde durarak; nefislerimize kabul ettirerek, gerektiği zaman da beraberce mütalaa ederek müşterek, fikir ve hizmet aksiyonu kazanılmalıdır.

Her asırda, fani dünyayı, baki hayatı kazanmaya vesile gören, yüksek ruhlu insanlar olmuştur. Hayra, iyiliğe, insanlığın yararına davranışlarda

bulunan bu bahtiyar insanlar daima önder ve örnek olmuşlardır.

Kitapçığımıza faydalı olacağını düşündüğümüz bazı ilaveler yaptık. Bu ilaveler mevzuları itibarıyla birbirlerini tamamlayıcı mahiyettedir. Bunlar Zübeyir Ağabeyin yazdığı ve fedakârlığın zirvesini tarif eden bir mektubu; yine uzun seneler üstadımızın hizmetinde bulunan merhum Ceylan Çalışkan Ağabeyin mükemmel tespitleri; diğer bir makale de Zübeyir Ağabeyin vefatı münasebetiyle, Zübeyir Ağabeyin şahsiyet-i maneviyelerini tam tebarüz ettiren Av. Bekir Berk Ağabeyin muhteşem makalesi; Son bölümde Üstad Bediüzzaman'ın defterine kaydettiği, Peygamberimizin (s.a.v.) 33 adet ilim öğrenmenin ehemmiyetini belirten ve bu asrımıza bakan hadis-i şerifleri.

Gayret bizden, yardım Allah'tan.

Zübeyir Gündüzalp Kimdir?

KAFKAS KÖKENLİ BİR AİLENİN çocuğu olan Zübeyir Gündüzalp, 1920 senesinde, Konya'nın Ermenek kazasında dünyaya gelmiştir.

İlk tahsilini Ermenek'te bitirdikten sonra kısa bir süre, Ermenek Postahanesi'nde çalışan Zübeyir Gündüzalp, daha sonra Silifke Ortaokulunda orta tahsilini tamamlayarak; tekrar postahane memuriyetine döner. 1944 senesinde Konya'daki görevi esnasında nur risalalelerini tanıyarak, nur talebeliğine ilk adımını atan Zübeyir Ağabey, 1946 yılında Bediüzzaman'ı Emirdağ'da ziyaret eder. 1948 yılında tevkif edilerek, Afyon hapisanesinde, Üstad Bediüzzaman Said Nursî ile birlikte altı ay hapis yatar.

Bu hapis, Zübeyir Ağabeyin hayatının akışını değiştirmiştir. 1953 senesinde memuriyetten istifa ederek ayrılan Zübeyir Gündüzalp, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin ölümüne kadar (1960), hayatının esas gayesi olan Risale-i Nurların ve üstadımızın, bizzat hizmetinde bulunmuştur.

2 Nisan 1971 yılında henüz genç denebilecek bir yaşta Hakk'ın rahmetine kavuşan Zübeyir Gündüzalp, Üstad Hazretlerinin “Ben Zübeyir’imi kâinata değişmem.” iltifatına mazhar olmuş, hayatıyla da Risale-i Nur’u yaşayan ve bizlere örnek teşkil eden bir ağabeyimizdi.

Cenâb-ı Allah, mekânını cennet eylesin. Amin.

Büyük Adam Kimdir?

AHİRETE BİR BÜYÜK ADAM GÖÇTÜ.

Kimdir bu zat? Onun kim olduğunu söylemeden önce, bir başka sorunun cevabını vermek gerekiyor. “Büyük adam kimdir? Kime büyük adam derler?”

“Büyük adam, orduları yenmiş, ülkeler fethetmiş adam mıdır?”

“Hayır.”

“Büyük adam, çok alkışlanan adam mıdır?”

“Hayır.”

“Büyük adam, çok yüksek makam ve rütbelere çıkmış olan adam mıdır?”

“Hayır”.

“Büyük adam, çok şeyler yıkan veya yapabilen adam mıdır?”

“Hayır.”

“Büyük adam, tarihlere geçmiş veya geçebilecek adam mıdır?”

“Hayır.”

“Büyük adam, adına anma toplantıları yapılan adam mıdır?”

“Hayır.”

“Ve nihayet büyük adam; herkes tarafından büyük tanınan, büyük sanılan, büyük gösterilen veya büyüktür diye ilân edilen adam mıdır?”

“Hayır.”

Ya öyle ise, kimdir büyük adam?

Büyük adam, yaratılış gayesini bir an hatırından çıkarmayan, bu hedefe doğru yürüyen ve bu hedeften hiçbir zaman şaşmayan ve ayrılmayan adamdır.

Büyük adam, her harekâtının, her an zaptedildiğini bir an dahi aklından çıkarmayarak, her anının hesabını vereceğinin dikkat ve şuuru ve “İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn” hakikatinin idraki içinde bulunan adamdır.

Büyük adam, Allah’ın rızasından başka hiçbir şeyi gaye edinmemiş ve nefesine; “Ey nefis takva ve amel-i sâlih ile Hâlıkını razı etti isen, halkın rızasını tahsile lüzum yoktur. O kâfidir. Eğer halk da Allah’ın hesabına rıza

ve muhabbet gösterirse iyidir. Şayet onlarınki dünya hesabına olursa kıymeti yoktur. Çünkü onlar da senin gibi aciz kullardır” diyebilen ve o esasa riayet edebilen kişidir.

Büyük adam, davası büyük olan adamdır.

Büyük adam, himmeti büyük olan adamdır.

Büyük adam, hedefi büyük olan adamdır.

Büyük adam, nefs-i emmaresini yenmiş adamdır.

Büyük adam, dünyaya, menfaate, şöhrete, mala, paraya, makama ve nefesine esir olmayan adamdır.

Büyük adam, meşru lezzetleri dahi davası uğruna terk eden adamdır.

Büyük adam, şeytanına “Eyne’l-mefer “ dedirten adamdır.

Büyük adam, darağaçlarına, zindanlara, kurşunlara, tehditlere ve tehlikelerin her türlüüne meydan okuyan, pabuç bırakmayan adamdır.

Büyük adam, şehitlik makam ve rütbesinin üstünde makam ve rütbe tanımayan adamdır.

Büyük adam, büyüklük davası olmayan adamdır.

Ve nihayet büyük adam, bütün küçüklüklerden sıyrılmasını bilmiş ve bütün büyüklükleri şahsında cem etmiş adamdır.

Şimdi ilk سوالin cevabını verebiliriz: Ahirete göçtüğünden bahsettiğimiz o büyük zât, o büyük adam, yukarıda saydığımız bütün vasıfların ve sahip olduklarının pek çoğunu ise sayamadığımız büyüklüklerin sahibi, Mehmed Zübeyir Gündüzalp’tir.

Konya’nın, mert ve erkek ruhlara ve İslâm fedaisi kahramanlarına beşik olan Ermenek Yaylası’nda doğup, İstanbul ufuklarında ufûl eden güneş, “Kur’an’ın muhkemat kal’asına gir, sünnet-i seniye-yi rehber yap, selâmeti bul” diyen ve Allâh-u Azîmüşşânın nurunu, Peygamber-i Zîşanın nurunu, Kur’an-ı Hakîmin nurunu, İslâmın nurunu, îmânın nurunu aksettiren Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin aksettirdiği bütün bu nurlara her an, her daim en geniş şekilde ayna olabilmek liyakatine ve bahtiyarlığına sahip olarak alem-i bekaya intikal etmiştir.

Evet, Mehmed Zübeyir Gündüzalp, Risale-i Nur’la karşılaşp, onu okuyunca aklıyla, kalbiyle, ruhuyla ve sair bütün lâtifeleriyle o nurun pervanesi olmuş ve en büyük davanın iman dersleri ile yapılabileceğini

idrak etmiş ve bütün zerratı ile massettiği Risale-i Nur'un müellif-i muhteremi Bediüzzaman'ın yanında yer almıştır. Herşeyini feda ve terk eden bir İslâm fedaisi olarak zindanlar, tehditler, tazyikler, tecavüzler karşısında zerrece irkilmeden, onunla beraber zindanlar içinden, demir parmaklıklar arkasından, darağaçlarının altından, süngüler arasından dimdik yürüyerek geçmişlerdir.

Hayat hikâyesini ve kahramanlıklarını, fedakârlıklarını ve eşsiz vasıflarını değil bir makâle, bir kitaba dahi sıkıştırmak mümkün olmayan bu zât, herşeyden önce nefs-i emmâresini, his ve hevâsını, bir daha belini doğrultamayacak şekilde yere sererek îmân hizmetine vakf-ı hayât eylemiş: azamî ihlâsın, azamî fedakârlığın ve sabr-ı cemîlin mücessem timsâli olarak yaşamış; hüsn-ü ibâdete ve tâate ve şükre ve zikre muvaffak olmuş, îmân-ı billâha, marifetullâha ermiş; hayâtı başından sonuna kadar Kur'an hizmetinde, îmân hizmetinde, Risale-i Nur hizmetinde geçmiş; hastalıkların, yorgunlukların ve şer kuvvetlerin vurmak istedikleri zincirleri darmadağın etmiş ve son nefesine kadar bu hizmetin zaferi için mücadele ederek ruhunu hizmetin ateş hattında teslim eylemiş ve kınından çıkmış bir kılıç olarak ahirete intikal etmiştir.

Allah onu garîk-i rahmet eylesin; nur içinde yatsın; Cennetü'l-Firdevsine kabul buyursun, Peygamber-i Zîşânın ve Büyük Üstadın mes'ûd eylesin ve himmetini bu âciz ve günahkâr kardeşlerinin üzerinden eksik eylemesin. Âmin...

Bekir Berk^[1]

Bir Dava Adamı'nın Notları

Nasıl İnsan Olurum? İnsaniyet Mertebesine Nasıl Çıkabilirim?

- Herkese kendi âdeti hoş gelir.
- *Fenalık ve iftiralara ne kadar feci bir surette maruz kalınırsa kalınsın, mukabele-i bilmisil etmemek, tevbe ve istiğfara devam etmek, sabır ve tahammüle çalışmak, öyle hâdiselerden ibret ve ders almak, mütecaviz ve müfterilerle uğraşmamak, yüksek bir ahlâk ve kemâlatın şîârındandır. Enbiyâlar, velîler, sulehânın ahlâkı ile ahlaklanmaktır.*
- Kendi nefsinin daima kötülemek, kendi küçük kusurlarını büyük görmek, başkalarının büyük kusurlarını küçük görmek, yüksek bir fazilettir. Takvada, doğrulukta, edep ve ahlâkta kendisi azimetle amel etmeye çalışmak, başkalarının lâkaydlıkları ile meşgul olmamak veya ikaz ve hatırlatmakta mütevâziyane ve yumuşaklık göstermek, büyük bir fazilet ve din kardeşlerinin dinine hizmet edebilmek için semeredâr bir düsturdur.
- *İnsan beşerdir, hata edebilir. Hususen küllî ve umumî bir davanın hizmetkârlarına yapılan taarruzların çokluğu ve şerâitin ağırlığı; davayı inkişaf ettirmek, hizmetin önüne çekilen dehşetli mâniâları yıkabilmek için çeşitli hizmet tarz ve şekilleri ararken, hepsinde yüzde yüz isabete muvaffak olmak pek müşküldür.*
- *Böyle bir hengâmede; müspet netice vermeyen tedbirleri o müdebbire söylemek lâzım iken, her ne sebeple olursa olsun, kat'iyyen başkasına söylememek ruh, kâlb, akıl ve feraset eseridir.*
- *Bunun aksine başkalarına dert yanmak, safderûnluk ve düşünce za'fının delilidir. Fayda vereceğim zannıyla fikrinde taannüd ve taassub göstermek, zarar vermenin en bariz bir delilidir ki, bu da ahmaklığın gözle görünecek derecede aşikâr olmasıdır. Zira ahmaklığın tarifi; “Fayda vereceğim niyetiyle zarar vermektir.”*
- Kendisinin bir rey ve fikir sahibi olduğu gururuna kapılıp; asıl rey, tedbir ve vazife sahibi kimseleri kötüleyen, fakat kendisine toz kondurmayan bir

kimse, “Herkes için bir kusur buluyorum; acaba kusursuz ben mi kaldım?” diye düşünmeli.

Diğer taraftan; “Aslında onlar aklımın ermediğini yakinen biliyorlar, fakat benim hissî davranarak; kusur olmadığı halde, arkadaşlarımdan kusurlu zannettiğim davranışlarını başkalarına da nakletmemem için, benim yüzüme vurup, tahrik etmemek adabına mı riayet ediyorlar?” diye bir mülâhaza yaparak, bir zararı binler zarara çıkaran dedikoduculuktan kurtulma imkânını bulur.

- *İyi olmanızı istiyorsanız, evvelâ kötülüğünüze inanınız.*

Kusurlardan kurtulmak istiyorsanız; evvelâ kendi kusurunuzu görüp, kendinizi kusursuz zannederken, kusurlu olduğunuzu müşahade ediniz.

- Bahtlı ve talihli kimse, başkasına nasihat edilirken ibret alandır.

Kusurlu, hatalı bir arkadaşınızın yanlışlarını yumuşaklıkla, hürmet ve tevazu ile yalnız kendisine söyleyiniz. Kabullenmezse dahi, ikinci bir kimseye onun hakkında gıybet etmeyiniz. Birisinin kusurunu, kusuru düzeltceğim diye etrafa yaymak, şahsî kin, garaz, nefsin karışması gibi hallerin zorlamasının neticesidir. Veyahut fayda veriyorum zannıyla zararların üremesine sebep olan bir safdillik ve cahilliktir. Başkalarına yaymak değil, daima ve daima ona söylemektir. Söylerken de, “Acaba, hakikaten ve bizzat nefsi’l-emirde hata mıdır? Yoksa benim fikrime, görüşüme göre mi hatalıdır?” diye insan kendini murâkabe etmelidir.

• Hiddetle, heyecanla konuşmanıza asla itimat etmeyiniz. Zira nefis ve şahsî hissiyat karışır. Yapacağım derken parçalarsınız. Hem de kendinizi parçalamış olursunuz. Çok defa kendisini tenkit etmek kâmilliğine erişememiş, yakın akraba veya mesai arkadaşlarını tenkit etmeye alışanlarla bir yerde oturmayınız. Onu dinleye dinleye siz de münekkîd ve yıkıcı ahlâk sahibi olursunuz.

- *Adaletten ayrılmamak, hakikati itiraf ve tasdik etmektir. Zıddı zulümdür.*

• Nefsini daima itab eden, din ve dava arkadaşlarının iyiliklerine hasr-ı nazar eden, başkalarınca nefret edilmekten kurtulur.

• *Dedikodu ile arkadan çekiştirmekle mesele halletmeye çalışmak, ya safdillik, ya şuur altı veya şuur üstü garaz ve muhalefet nişanıdır. Veya cam incitilmişin intikam kokusudur.*

• Dışarıdan tenkit kolaydır. Aynı işin içine girdikten sonra, tenkidin zulümkârlığını anlamak o kimse için ne acı, ne felaketli, ne hasretli ve ne derece manevi mes’uliyetlere düşüren bir durumdur!

• *Nefsinden gelen sözün, samimiyet olduğunda inatla ısrar edenden korkulur. Bunlardan kendinizi koruyunuz. Kendiniz, aynı bilmemezliğe düşmemek için düşününüz. Nefsin desiselerini beyan eden eserleri, sırf kendinize hitap ederek okuyunuz.*

• Nefsine itimat ederek mesai arkadaşlarını yetersiz görenin sonu tehlikelidir. İstişare esnasında kendi fikrine saplanarak vereceği cevabı düşünen; arkadaşlarının fikirlerini küçümseyen, hatadan kurtulamaz.

• *İşin içine çok acı söz girdi mi, onun tadı tuzu kalmaz. Kendi fikrini çok beğenip, arkadaşını daima isabetsiz görmek kıyamet alâmetidir. Nefsin desiselerini açıklayan eserleri sık sık kendinize hitap ederek okumak bu hastalığın yegâne deva ve dermanıdır.*

Başkalarını ıslah için evvelâ kendimizi ıslah etmek icap eder.

• *Kendini ıslaha ve derse muhtaç görmeyen, bilemeyen gafletten uyansın.*

• Uyarıcı eserlere sarılsın.

• Dostlarına şiddet-hiddet eden, haşin davrananın dostları dağılır. Bu neticeyi kendinden bilmek, bir fazilettir.

• *Herkesin bir kusurunu bulup; kendi kusurlarını görmeyerek dostlarını terk eden, terk edilir.*

• Hâlini, tavırlarını, gidişatını başkasından dinle! Çünkü senin fenalığın, yanlışlık ve hataların kendi nefesine iyi görünür. Seni methedenlere aldanma. Senin yanlışlıklarını ve isabetsiz hareketlerini sana söyleyenler, senin hakikî dostlarıdır. Hastaya şeker vermek câiz olmayabilir. Hastalığı için acı ilâç faydalıdır. “Senin yolunda şöyle bir kuyu var” diyen insan senin hayırhahındır.

• *Yanlış hatt-ı harekette giden, zararlı hali olan bir kimseye her zaman, “iyi gidiyorsun” demek, onu gaflete düşürmek ve ona zulmetmek olur.*

• Acı nasihat, faydalı şerbettir.

• *A benim güzel dostum! Çok kere olduğu gibi bugün yine çok tenkitler ettin, kusurlar, hatalar saydın. Acaba gıyabında tenkitler yaptığın, gıybetini ettiğin Allah’ın kullarının o yaşa kadar olan iyiliklerinden, hayra*

hizmetlerinden, güzel huylarından, zararsız hallerinden ne kadarını yâd ettin, kaç tanesini saydın? Münekkîd ve kusur sayıcılardan olma! Korkarım ki, zulüm-kâr olursun...

- Çok tenkitçilerin, gıybetçilerin, herkesin kusurlu işlerini sayanların meclislerine yanaşma. Bu kötü ahlâk sana da bulaşır. Hem çabuk bulaşır. Zira bu fena huyun muharriki nefistir. Nefsanî şeyler nefisleri kolayca harekete geçirir.

- Tenkitçi, kusurları piyasaya çıkarıcı kimselerin dostluğunda bulunup da, eğer ona kapılmamışsan, Ahlâk-ı Muhammediye (a.s.m.), evliya, sulehâ ve ulemanın İslâm ahlâkı ve edebi hakkındaki eserlerini mütalâa ettikten, ilim ve hikmet tettebbuatında bulunduktan sonra, onların hal ve kâllerini; düşünce ve zihniyetlerini; hısım, akraba, çoluk çocuklarına karşı muamelelerini; din kardeşleri ve dava arkadaşlarına olan hattı hareketlerini; ibadet, itaat ve takva hususundaki vaziyetlerini tetkik et ve gör. Eğer sen ilim, irfan, kemalât, fazilet, edep, terbiye, ahlâk ve hayâ, azimet ve takva ehli olarak, onların eserlerinden müstefit olmuşsan, hemen dergâh-ı ilahiye el açıp, "Aman yâ Rabbî!.. Tenkitçi, kusur arayıcı, kusur görücü ve gıybetçi olmak felâketinden sana sığınıyorum. Beni bu afetlerden muhafaza eyle. Amin" diyerek göz yaşları dökeceksin.

- Ey ehl-i İslâm ve irfan! Din kardeşlerinin ayıplarını, kusur ve hatalarını sayıp dökmekte, bakıyorum ki çok mahirsin. Acaba bir o kadar veya onun yarısı kadarı olsun kendi ayıplarını, kendi kusur ve yanlışlarını, isabetsiz hareketlerini, seni dinleyenlere aynı iştiha, aynı maharetle sayıp döktün mü? Korkarım ki, zulmetmiş olabilirsin.

- Güzel huyları anlatanı dinle. Güzel huylu ol. Nefsini zemmeden, kusurlarını itiraf eden, din ve dava arkadaşlarını metheden, ahlâk-ı âliye erbabı ile sohbet et. Böylece ahlâk-ı âliye ile yükselmek aşkına düşersin. "Tahallakû bi ahlâkil- lah" emr-i cemîline inkîyad şerefiyle şereflenirsin.

- Herkes, yükü kendi gücü kadar çekebilir. Öyle ise sen kendi gücünün yetebildiği şeyleri başkalarında görmezsen, kendini mihenk yapıp onları tenkid etmemelisin. Kendinde bir üstünlük vehmedip; gurûra düşmemelisin. Onlar kabiliyetlerine göre ne kadar hizmet etseler, ind-i İlâhîde, ihlâsa binaen makbuldür.

• Ey ferasetli ve müdebbir ehl-i hizmet!... Omuz omuza verip çalışmaya çok muhtaç olduğunu; tek başına veya ekalliyette kaldığın zaman muvaffakiyetsizliğe düşeceğini her gün hatırla.. Ve bu hakikati bir karta yazıp cebine koy ki, günde on defa nefesine ihtar edebilesin.

• *Bir ve beraber olduğun hizmet ve dava arkadaşlarının gönlünü kırma. Senin gönlünü kıran olursa, “Buna benim nefsim müstahaktır.” de... Ve gönlünü kıranın gönlünü hoşnut eyle.*

• Böyle bir zamanda, böyle kudsî bir iman hizmetinde çalışanlara karşı durumumuz şudur: Bir zerre hizmet, bir dağ; bir dirhem hizmet, bir batmandır. Bu nur hizmetinde -az dahi olsa- bulunanlar, çok hürmet, muhabbet ve şefkate lâyıktır.

• *Dâne taşıyan bir karıncayı bile incitme.*

• Dostunu şiddet ve minnet içinde tutarsan, bir daha senin yüzünü bile görmek istemez.

• *Halk nazarında nice itibarsız, hakir görünen Müslümanlar ve İslâma hizmet edenler vardır ki, onlar insanlardan takdîr, hürmet ve muhabbet beklemezler. Onlar ehl-i imana hürmetkâr ve merhametli olurlar. Onlara Allah’ m rızası kâfi gelir.*

• Sen bir mü’mine, “Fenadır” diye, kötü zanda bulunabilirsin. Hâlbuki o kimse Allah’ın makbûlüdür.

• *Arkadaş! Gül padişahının yanında silaha davranmış diken var.*

Dikensiz gül, kusursuz arkadaş arayan, kusurundan habersiz kimse, arkadaş bulamaz.

• Nur-u Kur’an hizmetinde bir ve beraber çalıştığınız kardeşler ve ehl-i iman içinde, gücenen ve küsen, gücendiren ve küstürenlerden olmayınız. “Değmiyor bu dünya böyle şeylere...”

İnsan iyi işli olmalı. Kendisini dâima kusurlu görmeli.

• *Müşterek bir işte çalışan şahıslar; dinî veya dünyevî müessese mensupları, müdâvele-i efkâr yaparlarken, herkes kendi fikrini, mutlak isabetli bilmemeli; diğer arkadaşlarının fikirlerini de daima isabetsiz görmemeli, müessese arkadaşlarının reylerini hakir bulmamalıdır. Kendi fikirleri ile yapılan işlerin zarara ve iflâsa doğru gittiğini hatırlatan en yakın arkadaşlarına, yüz çevirmemelidir. Müessesenin maddî imkânlarını*

elinde bulunduran kişiler, şubelerdeki işin iç yüzünden haberi olmayanların teveccühüne aldanmamalıdır. Müesseseye, sekiz-on işte -şahsi kanaatinden veya arkadaşlarının fikirlerinden- zararlar gelince de; bir takım teviller yoluna sapmamalı , telaşsız görünerek kendi parasını, malını değil, umumun hukukunu zayi ettiğini unutmamalıdır.

- Müdâvele-i efkârda bir işi isabetsiz veya zararlı bulduğunu arkadaşına söylerken; edep, terbiye, hürmet gibi yüksek ahlâkı çiğneyerek, tehevvrle, şiddetle söylememeli, karşısındakinin izzetini kırmamalıdır. Bu kabil davranışlar İslâmî terbiye ve ahlâka sırt çevirmek olduğu halde, bunu hiç nazara almayarak, “Bana böyle dedi, şöyle dedi” gibi hiddetle mukabele etmemelidir.

- *Esas kusur, dehşetli zararlarda kendisinin dahli olmadığına, ya cehl-i mürekkeple veya gururla, iddiada bulunmasıdır. Hâlbuki mesai arkadaşlarına hürmetle mukabele edip, kendi kararlarının isabetsiz olabileceğine ihtimal vererek, yirmi meselede hiç olmazsa on adedini iş arkadaşlarının kanaatleri doğrultusunda iş yapmasıyla, fikirlerine menfi hislerin karışmadığı, anlaşılmış olur.*

- Arkadaşlarımızın fikirlerindeki isabetsizlik, zararlara sebep olunca; bizler bu zarara sebep olana, hürmetkârâne, asîlane, alçak gönüllülükle - kendi fikirlerinde veya vazifelerdeki kusurları da sayarak- ondan özür dileyerek söylemeliyiz. Velev kırkıncı defa da olsa... Yine bir yanlışı, sadece yapana söylemek yerine, şuna buna söylenmesi, müessese mensuplarına olan hüsn-ü zan ve itimadın kırılmasına yol açar. Zira bir kimse; aile çatısı altında kalması icap eden hataları yayarak, o hataları işleyen kardeşini kötüleyip, başkalarına söyleyerek binlerce zarar getireceğini, hissiyatının tesiriyle göremez.

- Müteaddit defalar bir iş hususunda münakaşa edilir; meşveret ve müdâvele-i efkâr adı ile söze oturulur. Münakaşa ve kavga ile kalkılır. Bu kavgamsı konuşmada herkes heyecanlanır. Hisler heyecana gelir. Biri diğerine, diğeri ötekine hakaretli sözler sarf eder. İlk defa birisi hakaret eder, diğeri de misilleme yapar. İlk hakaret edip kalp kıranı kast ederek “O bana böyle dedi, ben de ona öyle dedim” der. Bu beş altı defa tekerrür edince, artık en yakın dava arkadaşına küskün durur. Bu küskünlüğü gören

ikinci, birinciden soğur, ikinci ile üçüncü birleşir. Birincinin gıyabında konuşa konuşa, artık o da haricilerin müşfiki, can kardeşine küsücü olmuştur. Artık o birincinin hakkında tenkitler ve kusurları sayıp dökmeler başlamıştır.

- İslâm muâşeret, edep ve terbiyesine riayet etmeden, nefse ve tehevvüre kapılarak, arkadaşlarını tenkit ve kusurlarını sayıp dökmek, hariçtekilere dahi yapılmayacak bed muameleyi, dâhili hizmet mensuplarına, yapmak demektir. Bu kötü hissiyat zararlı neticeler doğurunca, “Ben sebep oldum, özür dilerim” olgunluğunu göstermeyerek, zararlı neticeyi acîb bir hâlet-i ruhiye ile karşısındaki arkadaşına yüklemektedir.

- *Şahısların tamamının alâkadar olduğu umumî bir meselede, iki farklı görüş taraftarları birbirini sabit fikirlilikle itham ederek, müessese hizmetine dinamit koyarak, umumun zararına sebep olmaktadır.*

Merhamet

- “İnsanlara merhamet etmeyen kimseye, Allah merhamet etmez.” (Hadis meali)

- “*Rıfk ve merhametten mahrum olan kimse, bütün hayırlardan, iyiliklerden mahrum olabilir ve olur.*” (Hadis meali)

- “Şefkatten daha hayırlı bir şey yoktur.” (Hadis meali)
- “*Başkalarını sık sık affedin, fakat kendinizi ve nefsinizi asla.*
- Ölürse; iman ahlakıyla, Allah’a ibadet ve takvasıyla, din kardeşlerine olan şefkat, hürmet ve sevgisiyle yer beğensin. Kalırsa el beğensin.

- *Mü’mine eziyet haramdır.*
- Lûtf; güzellikle, tevazu ve mahviyetle, gönül alarak yapılan muameledir. Temiz kalplilik ve yüksek insanlık hislerinin eseridir.

- *Bağışlamak, affetmek ve müsâmaha göstermek, başkalarının hatalarından ziyade kendi hatalarını aramak, bulmak ve kurtulmaya çalışmak; olgunluğun, kâmilliğin şîârıdır. Peygamber ahlâkıyla ahlâklanmaktır.*

- “Allah, yumuşak huylu, din kardeşlerine şefkat ve merhamet eden kulu sever. Yerde olanlara merhamet ediniz ki, size de gökte olanlar merhamet etsin.” (Hadis meâli)

İslâm dini, hamiyet hissinin kaynağıdır. Her Müslüman, iman ve İslâmiyet’i, nâmus ve haysiyetini hizbü’l-Kur’ân müntesiblerini, birbirlerini; dinsizlere karşı korumak, müdafaa etmek ve ihtimam göstermekle mükelleftir.

- “*İnsaf dinin yarısıdır.*”
- “Mağrib tarafındaki tövbe kapısı, halk için kıyamete kadar açıktır.” (Hadis meâli)

- *Mesai arkadaşlarına hürmet ve sevgi beslemeyenler, dava ve idare adamı olamazlar. Sevgi, şefkat, müsamaha, hürmet; müdebbir ve muvaffakiyetlere namzet bir dava adamının mümtaz hasletleridir.*

- “Hiçbir şey ilim ve hilminden daha efdâl olarak toplanmış değildir.”
- *Cemaatin bütün düzeni ve ahengi; cemaat fertlerinin yekdiğerine şefkat, merhamet, sevgi ve hürmetkâr davranışlarıyla mümkündür.*
- Merhamet tohumunu eken, muhakkak huzur ve saadet meyvesini elde eder.
- *Allah’ın rızasını kazanmak, aziz ve muhterem olmak istersen, din hizmetinde devamlı muvaffak olmanın sırrını ara; hizmet arkadaşlarının hürmete şayan olduklarını bil ve hürmet et.*
- Sulh, cenkten daha iyidir.
- *Dava arkadaşlarıyla ve ehl-i imanla bir iş göreceğın zaman tatlılıkla, mü- lâyetle, mahviyet ve tevazu ile muamele et. Bu güzel ahlâklara riayetle hâsıl olacak bir hizmette, sertlik, şiddet, hiddet, inatçılık göstermek manasız, hatta ahmaklık olur.*
- İslâm düşmanları karşısında çarpışan yiğitlere şefkat, muhabbet ve hürmet et. Tâ ki, Kur’an ve iman hizmeti yolunda başını koyarlarken, senden zorluk çekmesinler.
- *Hizmet-i iman meydanına yeni girenlerin veya fitrî hususiyet taşıyanların iplerini uzat. Onları pek sıkma, kabiliyetine göre kaldırabileceğı bir hizmet göster. Herkesin mizacı bir olmaz. Bu dirayet ve feraseti, müsamaha ve şefkati göstermezsen, onun ipini koparmış, kaçırmış, bir adam kaybetmiş olursun. Bu acemilik, bu hamlık ve idaresizliğı yapmamak için sık sık kendinle konuş, idare ve müsamaha icaplarını zaman zaman oku ve kendine ihtar et.*
- Babam beni “Oğlum” diye kucakladığı zaman, kendimi taçlı bir padişah sanırdım.
- *“Din kardeşlerine elinden geldiğı kadar merhamet et ki, Allah da sana merhamet etsin.”* (Hadis meâli)
- Bir kitapta, “Kerem, iyilik, merhamet, ihsan büyüklerin âdetidir” diye okumuştum. Hayır, yanlış söyledim, peygamberlerin âdetidir.
- *“Âciz kimsenin beline, kuvvetli yumruğınla vurma! Olur ki, bir gün onun ayağına düşersin.”*

• Cenâb-ı Hakk, hikmeti olarak bir kapıyı kaparsa, fazl-u keremiyle başka kapı açar.

• *Muâriz; lütuf, kerem, semahat görürse, artık ondan kötülük gelmez.*

• Kötülük etme, sonra iyi dosttan dahi kötülük görürsün.

• *Ferasetli ve iyi adam kötülerin bir iyi tarafını bulur, o iyiliği takdir eder. Şerri ve kötülüğü hafifletmeye veya gidermeye böylece muvaffak olur. Zira köpek bile, ekmeğini yediği takdirde seni muhafaza eder.*

• Erler, hizmet ve dava arkadaşlarını kendilerine tercih etmekle, muvaffakiyette berdevam olmuşlardır.

• *Kötülük düşünen, kötü kimsenin gönlünü iltifatla kap.*

• Din ve dava kardeşlerinden gelen acı, tatlıdır; hakaret, takdirdir; tokat, şefkattir; tükürük, misk-ü amberdir. Bu da Nur-u Kur'an hizmetkârlığının şîârı ve şe'nidir.

• *Dünyada mağrur olan kimse, din yolunda selametli gidemez. Kendini gören kişi, hakkı göremez.*

• Alçakların yaptığı gibi; din ve dava kardeşlerine, hakir bir gözle bakma, onları küçük görme. Aksine onları büyük, kendini küçük gör. Eğer yaşlı isen; iman ve İslâmiyet davasında çalışan, Nur Risaleleriyle nurlanan gençleri, yaşı küçük, ruhu büyük bil. Bu güzel ahlâk, ne güzel ahlâk...

• *Merhametsizliğin bir alâmeti, nisyân-ı nefisle, kendi kusurlarını unutmakla, din kardeşlerinin her birinde bir kusur bulmak, onlara karşı sevgisini ve merhametini kaybederek tenkit gözlüğünü takınmaktır. Kendi kusurlarına yakını uzaklaştırıcı ve sisli gösterici âletle bakıp, din kardeşlerinin kusurlarına ise, mikroskopla bakmaktır.*

• Kendi kusurlarını gören, kardeşlerinin hatalarını örten, kendi kabahatini büyük, din ve dava kardeşinin kabahatini küçük gören, hatta görmeyen Müslü manlar, Allah ve Resûl'ünün rahmet ve mağfiretine nâil olan, yüksek ahlâklı, yüksek seciyeli Müslümanlardır. Ehl-i îman nişânını taşıyan dindarlardır. Öyle fertlerden müteşekkil azlar çoktur, küçükler büyüktür, zayıflar kuvvetlidir.

• *Merhametsizlikten, münekkiddikten kurtulma yolunda ilerle, ey kardeş! Aksi halde, ya yakında ya uzakta, ya dünyada ya ahirette, ya Haktan ya*

halktan sana adem-i merhamet iner. Zira "Men dakika dukka." (Eden bulur.)

- Merhametsizlik etme, sonra merhametli dosttan dahi merhametsizlik görürsün. "Ger görmezsen dünyada mukabil, ukbâda görürsün muzâ'af ceza, bunu bil."

- *Merhametsizliği körükleyen, hürmetsizliği alevlendiren öfke zamanında, hürmet ve muhabbet gösterebilmek, cennetmekân kimselerin güzel meziyetlerindendir.*

- Öfke zamanında hürmet ve merhamet ne güzel ahlâktır.

- *Güya kendisi kusurdan müberra olmuş, hatta hata ve yanlışlarından kurtulmuş gibi, çoklarının ve içinde yaşadığı muhitteki ehl-i iman kusurları ile fiilen, amelen ve hayalen uğraşmak, merhametsizliktir. Bu fena huya sahip olanlar, bu tehlikeli merhametsizliği işleyenler, nisyân-ı nefis illetine tutulmuş ve nefsinin şımarmış olma ihtimalinden titresinler.*

- Ey nefsim, sen titre, kendine bak, kendini gör, kendini bil, kendini anla, kendini tecessüs et. Ancak nefsine müfettiş, nefs-i emmarene murakıp olma yüksekliğine çık.

- *Cennete giren fazilet sahiplerine melekler sorarlar:*

"Faziletiniz nedir?"

Onlar cevap verirler:

"Zulme uğradığımız vakit sabrederdik, bize kötülük edilince de, rıfk ile davranırdık." (Hadis meali)

- *"Allah-ü Teâlâ sertlik ve kabalığa vermediği ecir, sevap ve mükâfatları, rıfk ve mülâyemete verir. Rıfkıtan mahrum olan ev halkı, çok şeylerden mahrum kalırlar." (Hadis meali)*

- *"Rıfkıtan, şefkatten mahrum olanlar hayırdan, sevaplı amellerden mahrum kalırlar." (Hadis meali)*

- *"Hiddete getirilince kızmayıp, hilm ve sabır gösteren kimse, Allah'ın sevgisine mazhar olur." (Hadis meali)*

- *Peygamberimiz, Sahabelerine sordu:*

"Allâh-u Teâlâ'nın şerefleri ne ile kıymetlendirdiğini ve dereceleri ne ile yükselttiğini size bildireyim mi?"

Ashab cevap verdi:

“Buyur, bildir, yâ Resûlallah.”

Hz. Peygamber buyurdular:

“Sana karşı cahilâne hareket edildiği zaman halîm ve yumuşak olursun, sana zulmedenleri bağışlarsın, sana vermeyenlere sen verirsın ve senden alâkasını kesenlerle, sen alâkalanırsın.”

“Allah-ü Teâlâ rıfk sahibidir, her hayırlı işte rıfkı sever.” (Hadis meali)

İrade Terbiyesi ve Nefse Hâkimiyet

- Terbiyenin en makbul olanı, kendi kendimizi terbiye etmektir.
- *Şuurlu çalışmalı ve düşünerek okumalıdır. Zihnî egzersizler, idmanlar, münazaralar yapmalı. Zihni inkişaf ettirmeli, hafızayı kuvvetlendirmeliyiz.*
- Takip edilecek gaye ise, kesîf ve devamlı dikkat cehdleri temin etmekten ibarettir. Zihnî terbiyede esas, her gün bu kabil zor ve devamlı cehdleri kemâl-i cesaretle tekrar etmeye alışmaktır.
- *Cehdlerimizin aynı gaye ve istikâmete doğru teveccüh etmiş olması lâzımdır.*
- İrade kudreti; çok cehd sarfından ziyade, zihnin bütün kuvvetlerinin aynı gayeye ve aynı istikâmete doğru sevk edilmesi ile izah edilebilir.
- *Zihnen çalışmak dikkatli olmaktır. Tefekkür etmek, dikkatin bir noktaya teksif ve temerküzünden başka bir şey değildir. Görülüyor ki, zihnî faaliyetin her ikisinde de dikkat esastır.*
- Tabiatımızın, manevi bünyemizin ilmi -teferruatına varıncaya kadar bize yabanî olmamalıdır. Zihnî ve nefsi hasselerimizin ve arzularımızın sebepleri bizce malum olmalıdır.
- *Fikirler kuvvetlerini hislerden, teessürî hallerden alırlar.*
- Fikirler hisler ile beslenir, kuvvet bulur. Fikir kendi başına bir kuvvet değildir. His ve heyecan, onun mücadele için, muvaffak olabilmesi için muhtaç olduğu kuvvet menbaıdır. Fikrin mücâdelede muvaffak olabilmesi için iki kuvvete ihtiyacı vardır. O da his ve heyecandır.
- *Fikirler tahkiki imandan gelen aşk ve kuvvetle kuvveden fiile çıkarlar.*
- Fikrin, hareketlerimiz üzerindeki tesiri zayıf olabilir. Fakat his ve heyecanın kuvvet ve tesiri büyüktür.
- *İrademi kuvvetlendirmekten ibaret olan gayem, bir defa vâzıh bir surette meş'ur oldu mu, bilhassa çalışmak hususunda iradem şuurlaştı mı, bütün haricî âlemden, ahvâlden ve bütün intibalardan his ve fikrimi çekip kurtarmalıyım.*

• İnsanın yapmadığı işler, yapmak istemediği ve yapamayacağına inandığı işlerdir.

• *Müsbet bir şeyi devam ettirmek, insandaki istidatları kemâle ulaştırır.*

“Her şeye el atan, her şeyi terk eder.”

• Bir şeyi halledip bitirmeden veya bir eseri anlayarak okuyup tamamlamadan diğerine başlamak, unutkanlığa sebep olur.

• *Sürekli ve iradî dikkat cehdleri sarf etmeye kendimi alıştırmalıyım.*

• Okunan ilmî ve imanî meseleyi zihnen tekrar etmeli, sonra sesli olarak okumalı, sonra kelimelerle anladığını yazmaya çalışmalı, şuurlu çalışmalı, düşünerek okumalıdır.

• *İmanî bir fikrin kendimize mâl edilmesi ve hayatımıza tatbik edilmesi için, onun aklımızda kalması gerekir. Bunun için, şuurlu olarak daimî tekrarlar, egzersizler yapmak gerekir.*

• “İnsanın düşünce ve niyeti ne ise, o insan, ancak onlara göre bir insandır.”

• *Eğer arzu ettiğim bir his bende yok ise ve uyanmıyorsa, onun hangi fikirlerle veyahut hangi gurup fikirlerle alâka ve rabıtası olduğunu tetkik etmeliyim ve onları şuurumda kuvvetle tutmalıyım. Bu şekilde, istediğim fikri veya hissi uyandırmalıyım.*

• Eğer süflî ve lüzumsuz bir fikir şuuruma gelir ve beni meşgul ve rahatsız ederse, ona dikkat sarf etmekten vazgeçmeliyim. Zihnimi dağıtmamak için, gayem dışındaki lüzumsuz şeylerle meşgul olmamalıyım. Vakit zayi etmemeliyim.

• Zamanımı israf eden münakaşa ve sohbetlere katılmamalıyım. Kendi nefsimi inâyet-i Hakla, himmet-i Nurla hâkim olmaktan, tasarruf etmekten mütevellid bir şeref duymamalıyım. Ve başkalarının tâbi oldukları cereyanlara kendimi kat’iyyen kaptırmamalıyım.

• *Nefse hâkimiyete muvaffak olmak için en müessir vâsıtalar, ruhta şiddetli sevgiler veyahut sert ve şiddetli defî kuvvetler -nefret gibi- doğuranlardır.*

Nura sevgi, zulmete nefret...

• Güzel bir şeyi veya bir fikri tefekkür ettiğim zaman, kelimelerle düşünmek yerine, düşündüğüm şeyleri gayet vazih bir surette görmek

istemeliyim. Veya ifade ettikleri manaları düşünmeliyim.

• *Umumî bir göz gezdirmek, tembel ruhların usulüdür. Müttekâmil ruhlar, zihinde tefekkürün muhtelif noktalarının damla damla takattur etmesine ve bal gibi süzülmesine imkân verirler.*

• *Zihnî faaliyet için takip edeceğim gaye, iradî dikkat cehdimden ibarettir.*

• *İmanı kurtarmak, Kur'an'a ve Nura hizmet gibi mukaddes ve asil bir dava uğrunda hayatımı fedadan çekinmeyeceğim.*

• *Yeknesak dünyevî meşguliyetler, insanın mahiyetindeki ulvî melekeleri köreltir. Manevî terakkiyâta medar olacak yüksek istidatları söndürür. Kabiliyetler verimsiz kalır.*

• *Tembelliğe, basit ve manasız zevklerime karşı duracağım; müsaade etmeyeceğim.*

• *Yüksek bir gaye, ebedî canlı ve cazip bir maksat... İşte bütün sıcak heyecan ve fikirlerimizi bunun üzerine çevirebilmeliyiz. Böylece hedefe varabiliriz.*

• *Gayr-ı meşru veya lüzumsuz arzularıma mukavemet ve muhalefet etmeliyim.*

• *İşimizin kutsiyetine ve yüksekliğine karşı bir his mi husûle geldi? Hemen iş başına! İş hoş ve cazip kılan zihnî ve bedenî bir kuvvet mi hissettik? Çabuk kitap başına! Derhal iş başına!*

• *Tembel bir hayat seyrinin vicdan azabından azade kalması kabil değildir.*

• *Nur-u Kur'an'la meşguliyet insanda yüksek hazlara, ebedî saadete ve bâkî şereflere karşı yüksek hisler husûle getirir.*

• *Zihnen çalışan insanlar, yalnız arzu ettikleri şeyleri hatırdan tutmaya muvaffak olurlar.*

• *Biz dikkatimize büyük mikyasta hâkim olabiliriz -mevzumuzu tekrarlamak suretiyle-. Şehvî temayülleri uyandıran, tahrik eden ve bizi müphem hayallere müsait kılan, tembelliğe teşvik eden kitapları okumamalıyız. Bunlardan nefret etmeliyiz. Kur'an ve imanî hakikatlerle saadet anahtarları veren eserleri okumalıyız.*

• *Fikirleri ve hareketleri hoş ve meşru olmayan; hayal tarzları İslamiyet'e muvafık gitmeyen ve vaki sebeplerle tembelliği makul ve meşru gösteren*

arkadaşlardan büyük bir soğuklukla uzaklaşmalıyım.

- Tahkiki iman dersleri ile tenevvür eden bir kimsede sefil hisler, yerlerini âlî duygulara terk ederler.

- *Nazarlarımı harici âlemden, kendi nefsimde iradî bir surette çevirmeliyim. Haricî vak'a ve hâdiselere tâbî olmadan, kudsî hizmetime ve ulvî meşguliyetime devam etmeliyim.*

- Gaye ve maksatta muvaffak olmanın sırrı şudur: Maksat ve gayeye faydalı olan bir şeyden istifade etmektir. Onun hâricindeki şeylerde meşguliyeti malayani addetmek, lüzumsuzluğuna inanmaktır.

Başarıya Götüren Prensipler

• Az yemeye dikkat! Dolu mide dikkati ref' eder, tefekkür ve şükür hislerini kaldırır, insanı kasavet bağlar.

- *Daima azimli olmak.*
- Himmeti dağıtmamak.
- *Herşeyini bugün bilmek.*
- Bilseniz ki, gayret ne kadar kıymettardır, bir dakika boş durmazdınız.
- *Yaptığın işi bütün mevcudiyetinle, hayatın ve varlığın ona bağlı imiş gibi yap.*

• Her an muvaffak ve muzaffer olacağım cehdi içinde olmalısın. Bir işi bitirmeden başka bir işe el atmamaksın.

- *Bir yerde devamlı kalmak gaflet verir.*
- Aklını çalıştırarak oku.
- *Yüksek yerlerin hâfıza üzerindeki tesiri büyüktür.*
- Ezberlemek hâfızayı açar.
- *Yatarken imanî bahisleri oku. Bütün tehlike okuyamamaktan çıkıyor. Okuyamamaktan kork!*

• Harfi harfine kitabî ol.

• *Tenkit için okuyan, istifade edemez. Başkası için okuyan, istifade edemez. Kendi nefsi için okuyan, istifade eder.*

- Hizmet için değil, nefsimi ıslah için okumalıyım.
- *180 değil, 1080 defa okunsa yine az.*
- En mühim iki şey: okumak; uhuvvet ve ihlâs, yani samimiyet dairesinde hizmet.

- *İstidatları inkişaf ettirmek için çok okumak.*
- Daima okumak.
- *Dem ve damarlarımıza karışacak derecede okumak.*
- Az da olsa devamlı okumak.

Okumak, yazmak, dinlemek, susmak.

- *Satır satır, kelime kelime okumak.*

- “Hizmet, hizmet” derken şahsî dersini unutanın, hizmeti muvakkat olur. Şimdi oku, kabirde okuyamazsın.

Hususî okumanı terk etme.

- *Büyük zatların sözünde bazen yetmiş mana bulunur.*

• Her şey, her mesele okumakla halledilir. Zira eserlerde hepsi var. Fakat insan görmüyor.

• *Oku, oku, her gün oku. Okudukça oku ki, ruhun nur-u İlâhî ile parlansın. Kalbin nur-u Kur'an'la temizlensin. Aklın nur-u İslâmla işlesin ve yükselsin.*

- Kalem, amelen, lisanen çalış.

- *Gençlikte insan ne ile meşgul olursa, istidatları onda inkişaf eder.*

- İnsanın istidatları ve kabiliyetleri kırk yaşına kadar inkişaf eder.

- *Günlük içtimai hadiselerle meşguliyet, kabiliyetlerin inkişafına mânidir.*

Bu noktaya dikkat lâzımdır. Zira bugün buna “genel kültür” ism-i herzesi takılmış.

• Kabiliyetleri inkişaf ettirebilmek için her şeyden evvel meşru ve sebatkâr bir şekilde çalışmayı bilmek lâzımdır.

- *Mesleğimiz meşakkattir.*

- Tuğlaları üst üste koymak tekrar değil, tesistir.

- *İnsan kalben ne düşünürse, kendisi odur.*

• Bir mücâdelede mağlup düşmek, bir ahd ve gayrette muvaffakiyetsizliğe uğramak, mücâhede ve gayretin icaplarındandır. Gayeye erişmek ve yükselmek isteyenlerin “beklemeye mecbur oldukları” faydalı bir imtihandır.

• *Zihinleri müspet düşüncelerle dolu iken, insanların hakikî hâlinin, kuvvetinin yüzde elliye yakın bir nispette ziyadeleştiği, tecrübelerle sabittir. Maneviyatı kırık kimselerin de normal kuvvetlerinin üçte birinden aşağı bir derecede kuvvetsiz bulundukları görülmüştür.*

• Senin ne bedeninde, ne zihninde hiç bir arıza yok. Seni yıldıran, karşılaştığın haller değil, o haller hakkında düşündüklerindir. O haller başına gelmeden onları olmuş gibi düşünmek akılsızlıktır.

- *Meseleyi düşünmeli, fakat üzülp gam ve keder içinde kalmamalı.*

- Düşünmekle -muhakeme ve muhasebe etmekle- üzölmek, birbirinden farklı olan hallerdir.

- *Düşünmek demek, meselenin neden ibaret olduğunu tespit ettikten sonra lâzım gelen tedbirleri sükûnetle almak demektir.*

- Dehâ dikkati değil, dikkat dehâyı verir.

- Bir insan meş'ûr ve sebatkâr bir şekilde çalışmasını ve nizamlı yaşamasını bilmezse, kabiliyetlerini inkişaf ettiremez.

- *Kişi, çalışmak, sadâkat ve sebat etmek suretiyle kendisini yetiştirmek iradesine sâhip değilse, kabiliyetlerini geliştirmekte muvaffak olamaz.*

- Sizin ne düşündüğünüzü bilsem, ne olduğunuzu bilirdim. Biz neyse, düşüncelerimiz bizi öyle yapmıştır. Bizi müspet ve menfiye, fayda ve zarara, hidayet ve dalâlete, ferah ve sıkıntıya, gam ve meserrete, neşe ve neşveye sevk eden âmil, ruh hâletimizdir. Bir adam bütün gün ne düşünüyorsa, o adam odur. Başka türlü nasıl olabilir?

- *Mütedeyyin bir mü'mindeki sıkıntı hâli onda ruhî inkişaf ve terakkiye olan istidadın delili ve tereşşuhâtıdır. Hem meşakkat, alâmet-i makhbûliyetdir.*

- Zihindeki menfi fikirleri çıkartmak, bedendeki ırları çıkartmaktan daha mühimdir.

- *Denizde bir balık taifesi var, bütün rızkını öğleye kadar toplar.*

- Nefsin öldürölmesi, tarikatın yoludur. Bizde, nefis ile mücadele etmek var.

- *Nefis, bizi kötölöğe sevk etmek ister. Aklımıza fena şeyler gelir. Onlar terakkimize vesiledir. Onlarla mücadele ederek hizmete devam!*

- Meşakkat bizin gıdamızdır.

- “Üç şey kalbe nasihati tesir ettirmez: uyku sevgisi, rahat sevgisi, taam sevgisi” (Hadis meali)

- Okumak, okumak, okumak, yine okumak... Okumaktan yorulunca ne okuduğunu okumak veya kitâb-ı kebîr-i kâinatı okumak...

- *İnsan yaşlandıkça enaniyet gençleşir. İnsan yaşlandıkça imtihan şiddetlenir.*

- Her hatayı yapabilirsin, fakat bir hatayı iki defa yapma.

• *Menfi bir şey duyunca, iç âleminde müdâfaat ile onun şuur altına ve üstüne tesirini izale et.*

• Nefsini kusurlarla âlûde bil. O zaman yüz kusuru yirmiye indirebilirsin. Birisi bir şey yapsa ve o sana yıkılsa, “Benim kusurumun cezasıdır” de.

• *Her sohbetle dinleyici ol. Daima öğrenmeye çalış. Yetişmeye muhtaç olduğun şuurunu muhafaza et. Mevzu hakkında fazla malumatın olsa da sus.*

• Sana, bana, ona faydalı ise konuş.

Konuşmamak zararlı ise konuş. Fakat ihtisar et. Tafsilâta geçme.

• *Muvazeneli, satırdan, kitâbî konuş.*

Kim ne çekerse dilinden çeker.

• Her sohbetle müstemî ol. Daima, “Öğrenmeye, yetişmeye muhtacım” diye dinle.

• *Herkesin kaldıracağı şekilde konuş.*

Az ve öz konuş.

• Dinleyiniz, hitap ettiğiniz kimseye ehemmiyet veriniz, zarif iltifatta bulununuz.

• *Kendinizden bahsetmeyiniz. Sizi dinleyen kimseye onu ilgilendiren şeylerden bahsediniz.*

• Karşınızdakini konuşturunuz, dilini çözünüz. Onun sevdiği mevzulardan bahsediniz.

• *Her insanın iki ciheti vardır. Bir cihetini gören insan ködür.*

• Düşün, söyle. Evvel düşün, sonra söyle. Muhakemesiz sözler, kırıcı ve dağıtıcıdır.

• *Önüne çıkan her insana sırlarını söyleyen, hoşsohbet değildir.*

• “İnsan ne kadar âlim olursa olsun, cahillerin yanında cahildir.”

Konuşmada Dikkat Edilecek Hususlar:

- İkıde bir nasihat etmeye kalkışmayın.
- *Palavra atmayın.*
- Ateři körükleyecek mevzulardan sakının.
- *M nakařadan sakının.*
-    nmeyin.
- *Konuřurken gösteriř yapmayın.*
- Hitabın tesirlisi; göze bakıp, kalbe hitap etmektir.
- *Hitap ederken    şeyi bilmek ve kullanmak gerekir:*
 - 1-*Vuzuh ile apaçık beyan etmek ve anlatmak.*
 - 2-*Hakikati söylemek, müspet ilimlere müstenit, faydalı malumatı ve bilgileri söylemek.*
 - 3-*Güzel okumak, kelimenin m n sına göre sese  henk vermek.*
- Münakaşa ile hiçbir dava kazanılmaz.
- *Davasını “ifade eden” kazanır.*
- Sadırdan değil, satırdan konuş ki t b  olsun.
- *Konuřmalarda en küçük bir alaylı kelime dahi kullanmaktan sakınınız.*
- *İstihza, alay edilende kapanmaz bir yara açar.*
- Kalpler kırılınca ruhta kin ve adavet başlar.
- *şakacı olmayınız. Zira şaka muhabbetin sonu, adavetin başlangıcıdır.*
- řekva etmek, arkadan çekiřtirmek iradesiz kiřilerin iřidir.
- *Tenkit, bir zehr-i katildir.*
- Ciddiyeti esas tut.
- *Gülmemek ciddiyetin başıdır. şaka muhabbetin kezzabıdır.*
- Sa ırların en beteri, kusurunu işitmek istemeyen insandır.
- *Dünyada ma rur olan, din yolunda gidemez.*
- B y kl  ne kapılan kimse kibirlenir. Bilmez ki, b y kl  ; hilm ve yumuşaklıktır.

• *En büyük nisan, bir insanın kendisini kusursuz bilmesi, mesai arkadaşlarını kusurlu bilmesidir. Kendini beğenmek gururdan, kibirden, kıskançlıktan ileri gelir.*

• Büyük bir mevki ve makam sahibi olduğun zaman, akıllı isen, düşkün kimselere gülme. Çünkü nice makam sahibi kimsenin düştüğü... Düşkünün onun yerine geçtiği görülmüştür.

• *Allah’a kul olan insanda benlik olmaz.*

• Bu hizmette “Birisi bana tahakküm ediyor” diyen, kendisi mütehakim kimsedir. Tahakküm etmek ister.

• *Hilm ve teenni ile davranmak, kıyassız derecede sertlikten daha fazla lâzımdır.*

• Tehevvür eden, daima haksız görülür ve görünür.

• *Hiddet eken, nefret biçer.*

• Arşa değmek istidadında olanların ayakları altına omuzlarımızı koyarız.

• *En kötü iradesizlik, işbirliği hâlinde çalışanların birbirlerini sabit fikirlilikle itham edip; kendinin sabit fikrinden habersiz olmasıdır.*

• Cemaat ruhundan istifade edilmelidir.

• *Düşman meçhul olduğu zaman daha zararlı olur. Kandırıcı olursa daha habis olur. Aldatıcı olursa fesadı daha şedit olur. Dâhilî olursa zararı daha azîm olur. Çünkü dâhilî düşman, kuvveti dağıtır, cesareti azaltır. Haricî düşman ise, bilâkis asabiyeti, millî duyguları şiddetlendirir, salâbeti arttırır.*

• Nifakın cinayeti, İslâm üzerine pek büyüktür. Âlem-i İslâmî zelzeleye maruz bırakan, nifaktır. Bunun içindir ki, Kur’an-ı Azimüşşan ehl-i nifaka fazlaca tahşidât ve takbihâtta bulunmuştur.

• *Başkasının sözünden ziyade, içinde beraber çalıştığımız, yakinen tanıdığımız arkadaşlarımızın sözünü dinlemeliyiz.*

• Sabır, insana önce zehir gibi olur, fakat fitrata yerleşince bal olur.

• *Kudsî uhuvvetin tesisi için çokluğa lüzum yoktur. Üç-beş kişi kâfidir.*

• İnsandaki kuvve-i gadabiye, kuvve-i şehviye ve kuvve-i akliyenin hepsinin istikametli olmasıyla ancak insan sırat-ı müstakimde bulunabilir. Bir tanesinin ifrat veya tefriti, istikameti bozar. Maazallah, insanı dalâlete atar.

• *Hizmeti-i Nûriyenin esîri olan, esaret zincirinden kurtulmak istemeyen bir esirdir.*

• Hastalıklara su-i ihtiyarımız sebep olursa, mes'ul oluruz. Değilse kader-i İlâhi der, sabrederiz.

• *Aman sıhhatinize dikkat ediniz. Yoksa hizmet kısa olur.*

• Namazın hakkını vermek için 9. ve 21. sözü sık sık tekrarlayınız.

• *Günlük evrada, azami ihtimam göstermek gerekir.*

• Evrat hizmetin zevk ve tesirini çoğaltır.

Dikkat ve Hafıza

• Bir şeyi unuttuğumuzda Üstad; “Ben tabiatperestliği inkâr ettiğim gibi, unutmayı da inkâr ediyorum. Unutma yoktur. Himmetsizsiniz” derdi.

• *Hâfızanın, tecrübe ile âdetâ ihtisas peyda ettiği görülmektedir. Hâfıza, zekânın en büyük sermayesidir.*

• Tatbik edilmeyen tecrübeler, malumat yığınınından başka bir şey değildir.

• *İntiba ne kadar şiddetli olursa, hâfıza o kadar kuvvetli olur. Meselâ; heyecanla öğrendiklerimizi unutamayız.*

• Hıfz, dikkat ve alâkanın gücü derecesinde kuvvetli olur.

• *Çok defa kolayca öğrenilen şeyler çabuk unutulur*

• Sarf edilen gayret, fikirde birçok bağların vücuda gelmesine sebep olur.

• *Hafızada fasılalı tekrar, fasılasız tekrardan daha faydalıdır. Çünkü zihin, fâsılalar esnasında şuursuz bir surette o mevzu hakkında faaliyette bulunur.*

• *İyi bir hafızanın bazı vasıfları şunlardır:*

* *Kolaylık ve çabukluk, yani az zamanda ve fazla zahmet çekmeksizin bir mevzuu anlama kabiliyeti.*

* *Sağlamlık, yani uzun zaman değişmemesi.*

* *Kavrayış, yani hafızanın mümkün olduğu kadar fazla şeyleri muhafaza etme kabiliyeti.*

• Ezberleme ya aynen, ya mealen olur. Aynen ezberlemeyi itiyat etmemeli. Bir şeyin hulâsasını bellemek itiyadını kazanmalı.

• *Zihnen çalışan insanlar, yalnız arzu ettikleri şeyleri hatırdâ tutmaya muvaffak olurlar.*

• Biz dikkatimize -mevzumuzu tekrarlamak suretiyle- büyük mikyasta hâkim olabiliriz.

• *İdrak ne kadar gayretle yapılmış ise, hıfz etme o nispette kuvvetli olur. Sarf edilen gayret, fikirler arasında bağların meydana gelmesine sebep olur. idrak zamanı ne kadar uzarsa, bellemek ihtimali o kadar ziyadedir.*

• *İntiba ne kadar tekerrür ederse, hafıza o nispette emniyetli olur. Birkaç defa görülen veya okunan eser, diğerlerinden daha ziyade hatırlanır. İntiba*

ne kadar vazih ve berrak olursa, onu bellemek ve unutmamak imkânı o derece artar. Açık yazılmış makale, vazih söylenen konferans gibi...

• *Bir intiba hasselerimizden ne kadar fazlasını alâkadar ederse, hâfıza o nispette emniyetli olur. Bir defa yazmak, birkaç defa okumaya muadildir.*

• Bir intibâ ne kadar fazla tedâî uyandırır, o nisbette iyi hıfz ve hatırlama olur. Te- lâhuk-u efkâr neticesinde zihin inkişaf eder.

• *Mahfuzatımız zihnimizin sermayesidir. Hâfızasında sermaye olmayan bir zekâ, faydalı bir halde işleyemez.*

• Anlayarak ve dimâğen hazmederek ezberlemeli.

• *Aynen ezber, lisanda terakki ve inkişaf için faydalıdır.*

• Mealen ezber, muhakeme kabiliyetini inkişaf ettirir.

• *Hafıza fikirlerin tedâî'sine tâbidir. Muhtelif hâdiseler ne kadar muhtelif suret ve tarzlarda düşünülürse, o nispette kolay hıfz olunurlar*

Hâfıza, alâkaya tâbidir. Hafızaya hâkim olan, alâkadır.

• Bir şeyi ezberledikten sonra vakit vakit tekrarlar yapmak zarureti vardır.

• *Evvelce idrak edilmiş olan şeylerin zihinde teşekkülü, temsili muhayyiledir. Hatıraları maziden şimdiye getirir*

• Vücuda getirici muhayyile, zihnin evvelce idrak ettiği şekillerden tamamen ayrı olarak, yeni terkipler husûle getirmek hususundaki kabiliyetidir. Vücuda getirici muhayyilenin âmil ve sebepleri şunlardır:

* Fikrî âmiller.

* Hissî âmiller.

* Gayr-ı şuûrî âmiller.

• *İnsan, sâhip olduğu bilgiler arasında ne kadar fazla tahlil ve terkip ameliyesi yapmışsa, muhayyilesinin vücuda getirici kabiliyeti o derece artar.*

• Zihinde hayâller ne kadar kuvvetli ve çok olursa, muhayyile unsurları o kadar bol ve sağlam demektir. Bunun için, bellenen şeylerin Kur 'anî hakikatler gibi açık ve sağlam olması, hem hafıza, hem muhayyile için çok faydalıdır.

Takip Edeceğim İrâde Programı

- Gayeme muvafık bir his, şuurumdan geçtiği vakit, onun süratle gitmesine mâni olmalıyım. Onun üzerine dikkatimi teksif etmeliyim. Başka muvafık ve ulvî his ve fikirleri uyandırması için, o hissi icbar etmeliyim.

- *Eğer, arzu ettiğim bir his bende yok ise ve uyanmıyorsa, onun hangi fikirlerle veyahut hangi grup fikirlerle alâka ve rabıtası olduğunu tedai etmeliyim. Dikkatimi o fikirler üzerine teksif etmeliyim ve onları şuurumda kuvvetle tutmalıyım. Bu şekilde istediğim fikri veya hissi uyandırmalıyım.*

- Güzel bir şeyi veya fikri tefekkür ettiğim zaman kelimelerle düşünmek yerine, düşündüğüm şeyleri gayet vazıh bir surette görmek istemeliyim. Veya ifade ettikleri manaları düşünmeliyim.

Merhum Zübeyir Ağabeyin, Bir Nur Talebesine Yazdığı, Sadakat ve Fedakârlık Dersini Tam İfade Eden Mektubu

Aziz Muhterem Kardeşim...

Mademki İslâm'ın her derdine razı olduğunu bildiriyorsun, bu müjdenle bize aşk ve şevk veriyorsun, o halde iyi dinle:

Vazifen: Dikenler arasında güller toplayacaksın. Ayağın çıplaktır, batacak. Elin açıktır, ısırarak. Buna sevineceksin!

Firavunlar kucağında büyüyen çocuk Mûsâ'ları safına alacaksın. Aldığın için dövecekler. Konuştuğun için zindana koyacaklar; sevineceksin!

Çöllere sürülürsen, kanınla ağaç yetiştireceksin. Kutuplara sürülürsen, vücut ısınla sebze yetiştireceksin. Yeşilliği sevmeyenler olacak. Yakacaklar, yıkacaklar. Sen bunu sabırla seyredeceksin!

Karanlık zindanlara atarlarsa, ışık; paslı vicdanları görürsen, ümit; imansız kalplere rastlarsan, Nur vereceksin. Sen verdiğin için, suç; sen getirdiğin için, ceza; sen konuştuğun için, mahkûm olacaksın. Ve buna şükredeceksin!

Anadan, yardan, serden ayrılacaksın. Candan, gönülden Kur'an'a sarılacaksın. Damla iken deniz, nefes iken tayfun olacaksın. Derdini yazmak için derini kâğıt, kanını mürekkep edeceksin. Kimse ile görüştürmezlerse, Mecnun olup çöllere düşeceksin. Leylâ arar gibi Nur arayanları bulacaksın. Bulamazsan üzölmeyeceksin!

Makamlar, servetler verirlerse, nefsinı unutacaksın...

Yalan, iftira, çamur fırtınasına tutulursan, hissiyatını terk edeceksin... Önünde demirden set yaparlarsa, dışınle deleceksin. Dağları toptan oymak

gerekirse, iğne ile oyacaksın. Unutma, nerede olursan ol, küfrün ve cehlin ta temelini çürüteceksin!

Bir gün, Kur'an etrafındaki surların yıkıldığını görürsen; hemen kemiklerini taş, etlerini harç, kanını da su edeceksin. Etrafına ilimden, irfandan, faziletten, ahlâktan kaleler dikeceksin. Kaleler, fedailer ister. Nasıl olsa sen de içinde fedai olacaksın.

Bu mektubu okuyunca, Mesnevi'yi okuyan Yunus Emre gibi "Uzun olmuş" diyeceksin. O'nun gibi ben olsa idim:

"Ete, kemiğe bürünürdüm.

Yunus diye görünürdüm" derdim dediği gibi, sen de ne lüzum vardı uzun uzun saymaya... Kısaca "Kur'an talebesi olacaksın!" deseydin yeterdi, diyeceksin. Haklısın. Zira İslâm yoluna giren bilir ki, bu yol kıldan ince, kılıçtan keskindir. Her kişinin değil, er kişinin yoludur.

Seni bütün ruhu canımla kucaklar, gözlerinden öper, dualarına mukabele eder, Allah'ın rızası dairesinde buluşmak üzere mektubuma son verirken, dalâlete düşen din kardeşlerimin, kısa bir zamanda sizin gibi hidayete ermelerini Cenâb-ı Vâcibü'l-Vücûd olan Hazret-i Allah'tan niyaz eylerim. Âmin.

Zübeyir Gündüzalp

Merhum ve Muazzez Üstâdımızın Ceylân Ağabeye Üç Tavsiyesi Var. Merhûm Ceylân Ağabeyin Bu Tavsiyelerden Aldığı Derslerin Beyanı:

Nur Derslerinden Tesbit Edilen Notlar...

1-İktisada tam riayet et.

2-Nazar-ı dikkati kendine celbetme. Hevesâtına uyma.

3-Herkese açılma.

Avam-ı nâs'ın imanını kurtarma vazifesini şefkatkârane yükleneceğiz. Risale-i Nur'la ilgili her şeye sâhip çıkacağız. “Bu dâva benim, Sözleri ben yazdım.” anlayışına sâhip olacağız.

“Risâle-i Nur vazife-i fitratım.

Risâle-i Nur gaye-i hilkatim.

Risâle-i Nur sebab-i saadetim.” deyip; Hizmet-i Nuriyeyi hayatımızın birinci vazifesi bileceğiz.

Bir nur talebesini makam-ı sıddıkiyete götüren iki yol vardır:

1-Sadâkat

2-Fedakârlık,

İhlâs; kelimelerin ruh-u manevisidir. İhlâs olmadığı zaman kelimeler eğitim mermisi gibi, hedefi bulsa da tesir etmez. İhlâs olmayınca attığın fikir mermileri hedefi bulamıyor, tesirsiz kalıyor.

Bir nur talebesinin manevi dengesi onun samimî ve hâlis hizmetidir. Ne nispette hizmet edersek o nispette dengedeyiz demektir.

Allah bizi davayı Kur'âniyede büyütsün, yürütsün, çürütsün. Âmin.

Bizim hizmetimizde ihtilâfların çok önemli sebeplerinden birisi de denkliftir. Aynı seviyedeki kardeşler arasında ihtilâflar olabilir. Bu durumda ikisinden birinin fedakârlık yapıp diğerine inkıyat etmesi lâzımdır. Böyle yapan bir nur talebesini melekler bile alkışlar.

Her nur talebesine manevi müzaheret vardır. İlk intikal devresinde manen hep müzaheret var. Tutuşma devresinden sonra şevk devresine giriyor. 30 yaşına doğru o müzaheret kesiliyor. Artık kendi cehd ve gayreti ile ilerliyor. Müzaheret devam ederken kendimizi iyi yetiştirmemiz elzemdir.

Risâle-i Nur'da merhaleler vardır.

Bunlar:

1-Şevk devresi: Ruhun hakikatleri kavrama ve kapsamasıyla olur.

2-Muhabbet devresi: Risâle-i Nur kalbde mekân tutar. Bu devrede tehlike yoktur. Evinde tavuk pişer, fakat o medresede çorbaya koşar. Evinde kuş tüyü yatak vardır, o dershanenin kırpıntı yatağına gelir.

3-Sebat devresi: Tehlikeli olan devredir. Ülfet ile sebatın kırıldığı görülür. Enaniyet ve süflî arzular çok olur. Bu devre sebatı güçlendirmek gerekir. Gaye en az zayıatla bu dönemi atlatmaktır. İrtibat azalır, içtimâî meseleler aklını kurcalar.

Sebat: Günahlardan çekinmek ve Risâle-i Nur'un kutsiyetine inançla, Nurlarla meşguliyetle, derslere devamla olur.

4-Sadâkat devri: En son merhaledir. Arabistan'dan Kutb-u âzam da dâvet etse, hürmet eder, fakat Risâle-i Nur'a koşar.

5-Sıddikiyet makamı: Niyet ve nazar ile olur.

Bir âlimin sohbeti, yaralı kalbleri tedavi eder. Fakat bir arifin sohbeti, ölmüş kalbleri diriltir. Risâle-i Nur'un sohbeti: Sohbet-i arifindir.

“Risâle-i Nurların yazılması, okunması ve dinlenilmesinde:

Hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlîl, hem kuvvetli iman dersi, hem gafletsiz huzur, hem kudsî hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekkürîye gibi Nurlar var.” **(Kastamonu Lâhikasından)**

Hastanın başında yaygaracı kadınlar gibi ağlamak hüner değildir. Sessizce gidip doktor çağırmak hünerdir. İlaç yetiştirmek hünerdir. Muazzez üstadımız, cemiyetteki hastalıkların temelinde iman zaafiyeti olduğu

teşhisini koymuş. Biz de: Kur'an eczahânesinden Risâle-i Nur ilaçlarını muhtaç gönüllere taşıyoruz.

Diş macunu göze sürülmez. Bir söz dermandır, ama kimisine iyi gelir, kimisine kötü gelir. Hakikatleri yerli yerinde kullanmalıyız. Bunun için faydalı olmalı, faydalı olamıyorsak, zararlı olmamalıyız.

Fedainin feda edemeyeceği hiçbir şeyi yoktur. Üstad:

“BİZ MUHABBET FEDAİLERİYİZ” diyor. Öyle ise muhabbet için feda edemeyeceğimiz hiçbir şeyimiz olmamalı. (Hissiyatımız, haysiyetimiz, enaniyetimiz, vs.)

Lillâh için muhabbetin karşılığı sonsuzdur, saymakla bitmez.

Her Nur talebesi: Takvası, şefaati ve duası ile manen yağmur gibi olmalıdır. Rahmetin yağdığı topraklar cennete döner. Nur talebesinin vazifesi; yağmur gibi gittiği yere ihlâs, muhabbet ve hakikat götürmek, etrafı aydınlatmaktır.

Nur talebeleri herkesin dostudur. Çünkü Risâle-i Nur dersleriyle Allah'ı öğrenmeye ve öğretmeye çalışıyorlar. Allah da onları seviyor. O muhabbet sâyesinde dünya ayakta. Çünkü muhabbet kâinatın sebab-i vücudu, râbıtası, nuru ve hayatıdır. Allah'ın dünyada sevdikleri kaldığı müddetçe, kıyamet kopmayacak.

Nur talebeleri, istikbalde ihsan-ı ilâhî ile kemâl-i şa'şaa ile tezahür edecek olan İslâmiyet sefinesine hizmetkâr olmak emelindedirler. Bu asrın fırtınası manen Nuh (A.S.)'ın zamanındaki fırtınadan daha tehlikelidir.

Risale-i Nura makamsız hizmet eden, manevi makâmâtın en müntehası sıddıkiyete vasil olur. Bu ise tam mahviyetle olur.

Risale-i Nur hizmeti hem manevi cihaddır, hem ubudiyettir. Bu ikisini de beraber götürmemiz lazımdır.

Mesele, yalnız Risâle-i Nurdaki hakîkatleri ezberlemek, malumat sahibi olmak değil; mesele, O hakîkatleri yaşayabilmektir.

Öyle hareket edeceksin ki; sair kardeşlerini kışkandırmayacaksın.

Üstad, lâhikaların satırlarıyla, sadık Nur talebelerinin vasıflarını ve modelini çiziyor. İşte o modele kavuşup o vasıflarla bezenmeliyiz.

Hizmette başarılı olmak için:

Anlatılan hakikatin, muhatabın kalbine yerleşmesinin, sebab-i manevi ve sebab-i zahirî olmak üzere, iki sebebi vardır:

Sebeb-i zahirinin bazı şartları vardır:

1-Fiziki yapı: Tebliğin, sureten müessirine tesir eden faktörlerden birisi, yüzün temizliğidir. (saç sakal birbirine karışmış olmama).

2-Libas: Giyiniştir. “Bir insan bir muhitte giyinişiyle karşılaşılır, fikirleriyle ağırlanır.” Üstadımız onun için “Kravat takın” demiş.

3-Yaş.

4-Şahsiyet.

5-Fiziki bakım: Dinç ve sağlıklı görünüş.

6-Lisan hâkimiyeti. Müdellel konuşmak, terkip kabiliyeti, cümle kurma, mantıkî, ilmî, beliğ-fasih konuşmak. Bunun için ilim şarttır.

Sebeb-i manevi şöyledir:

1-İhlâs: İvazsız, sırf rızayı İlâhî için konuşmak.

2-Fena: Hakikatte fâni olmak. “Nefsini ıslah edemeyen, başkasını ıslah edemez.” Önce nefsinin tezkiye et ki; tezkiyeye vesile olasın. Önce nefsinin öldür ki, nefisleri öldüresin. Anlattın anlattın tesir etmedi, diyeceksin ki “İhlâssız anlatmışım, manen kirliyim.”

3-Salâhat: Takva sahibi oldukça, sözün müessiriyeti artar. Fakat takva azaldıkça lâfızlar kalbden çıkmaz, ıslatsa ıslatsa dili ıslatır, kalbden gelmez. Onun için manevi hayatın, temiz ve tâhir olması şarttır.

• *Kardeşlerimizin hatalarını, bir doktorun hastasını tedavi ettiği gibi tedaviye çalışacağız. İtina ile kavl-i leyyin ile ikaz edeceğiz. Bazen lisan-ı hâl, lisan-ı kâlden üstündür ve tesirlidir.*

• Bir tezgâhtar, dükkâna gelen müşteriye hürmet ediyor. Gururu ve enaniyet terk ediyor. Dünyevi işlerde bu gerekiyorsa; uhrevî hizmetlerde çok daha fazlası lâzımdır.

• *Anlamak iki çeşittir:*

1-İbareyi anlamak,

2-Hakikatini anlamak. Uhuvvet risalesini okuduğu halde münakaşa eden, tartışan adam ibâreyi anlamıştır, hakikatini anlamamıştır. Çünkü hakikatini anlayan insan kardeşiyle çatışmaz.

- Kardeşin seni tahkir ettiği halde, sen ona muhabbet gösterebiliyorsan, işte o zaman sırr-ı uhuvvet tezahür eder.

- *Konuşmanın temel hammaddesi, okumaktır.*

- Tarih insanın idrakini, edebiyat nükte ve mizacını, matematik dikkatini, dinî eserler fikir ve ruh derinliğini artırır.

- *Az değiliz. Az olduğumuza üzölmeyeceğiz. Çünkü kâinat, kuruldu kurulalı bu böyledir. Cemâdat fazla, nebatat az... Nebatat fazla, hayvanat az... Hayvanat fazla, insanlar az... Kâfirler fazla, Müslimler az... Âmiller fazla, veliler az... Asfiyalar fazla, enbiyalar az...*

- Bir atomda nihayetsiz enerji var, fakat bu atomun kışrı parçalanmadan o enerji açığa çıkmıyor. İnsanda nihayetsiz muhabbet istidadı var. Fakat ene kışrını, kabuğunu parçalamadan o muhabbet kalbe yerleşemiyor. Bu muhabbet Cenâb-ı Allah'ın isim ve sıfatlarına olmalıdır. Nefsin arzuları muhabbeti tatmin etmez.

- *Nefs-i emmâre yavaş yavaş, aldata aldata kendine uyduruyor. 50 sene evvelki dede, kabirden çıkıp şimdikişleri görse kâfir der. Bu insanlar bu hâle nasıl geldi? Yavaş yavaş...*

Bu kudsî hizmette durmak, yani fitrî vazifesi olan, ibadeti ve dersleri terketmek, düşmek demektir.

- Risale-i Nur'un yolu sırr-ı ihlâstır, kulluktur. Bu hakikatleri en başta iç dünyamızı mamur etmek için kullanacağız.

Bütün peygamberlerin, evliyaların, kutupların yolu, ihlâs yoludur.

İhlâsa mâni olan, önemli bir şey yok. İhlâsa mâni olan, önemsiz şeylerdir. Lüzumsuz, kederli, hodfurûşâne, sakil, riyakârane bazı hissiyat-ı süfliyedir.

Not: Yukarıda zikredilen hususlar ders-i nuriyeden alınan bazı notlardır. Allah bizleri okuduğunu anlayan, anladığını hazmeden, hazmettiğini yaşayan kullarından eylesin. Âmin.

Ceylan Çalışkan Kimdir?

Bir aile ki; her ferdi Nur Talebesi... Ailenin en küçüğü Ceylan Çalışkan, 1929 senesinde Emirdağ'da dünyaya gelmiştir. Babası, Bediüzzaman Said Nursî'nin Emirdağ'a gelişinden itibaren Nur hizmetine giren Çalışkanlar hanedanından Mehmet Çalışkan'dır.

1944 senesinde Emirdağ'a sürgün edilen Bediüzzaman'ın talebi üzerine, daha çocuk yaşta iken, ailesi tarafından Risale-i Nur hizmeti için Bediüzzaman'ın yanına verildi.

Ceylan Ağabey, 1954 yılından itibaren Tahirî Mutlu, Zübeyir Gündüzalp, Bayram Yüksel, Mustafa Sungur ağabeylerle birlikte, Üstad Bediüzzaman Said Nursî'nin vefatına kadar, bizzat üstadın feyz ve ders almıştır.

Bediüzzaman'ın vefatından sonra İstanbul' a geçerek, hizmetine orada devam ederken, 1963 senesi Ağustos ayında elim bir trafik kazasında Hakk'a yürüyen Ceylan Çalışkan'ın cüzdanından Üstad Said Nursî'nin kendi el yazısı ile "Ceylan benim vekilimdir. Nur'a ait işleri benim hesabıma yapar. Said Nursî" vesikası çıkar. Bu vesikadan sağlığı müddetince kimsenin haberi olmamıştır. Böyle bir vesikayla şahsına teveccühü arttırıp, nefsine pay çıkartmayan o aziz insan, hayatı boyunca Allah'ın rızasını tahsile çalıştı. Allah Ceylan Ağabeyden ebeden razı olsun ve mekânını Cennet etsin. Âmin.

**Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî
Hazretleri Üçüncü Defa Girdiği
Afyon Medrese-i Yûsufiyesinde Bu
Gelen Otuzüç Ehâdis-i Şerîfeyi
Kendi Evrat Defterinde Yazmış,
Bilâhare Bazı Nur Talebeleri De
Kendi Defterlerine
Kaydetmişlerdir. Bunların
Bazılarını Üstadımız Kendi Kalemî
ile Tashih Edip, Bazı Arabî ve
Türkî Haşiyeler İlâve Etmiştir.**

Risâle-i Nur'un talebe-i ulûm şerefini kazandıran ve ilim içinde hakikata bir yol açan mesleğini bu hadis-i şerifler beyan etmektedirler. Bu hakikati ifade için merhum, muallâ Üstadımız Emirdağ Lâhikası Sayfa 90'da "Ehl-i velâyetin amel ve ibâdet ve sulûk ve riyazet ile gördüğü hakikatler ve perdeler arkasında müşahede ettiği hakâik-i imaniye, aynen onlar gibi Risâle-i Nur; ibâdet yerinde ilim içinde hakikata bir yol açmış. Sulûk ve evrat yerinde mantıkî bürhanlarla ilmî hüccetler içinde hakikatü'l-hakâika yol açmış ve ilm-i tasavvuf ve tarikat yerinde doğrudan doğruya ilm-i kelâm içinde ve ilm-i akide ve usûlü'd- din içinde bir velâyet-i kübra

yolunu açmış ki, bu asrın hakikat ve tarikat cereyanlarına galebe çalan felsefî dalâletlere galebe ediyor” diye beyan buyurmuşlardır.

Mustafa Sungur

1. İLİM öğreniniz. Çünkü onun öğrenilmesi Allah’a karşı HAŞYETTİR. Talebi İBADETTİR, müzâkeresi TEŞBİHTİR. Ondan bahis ise CİHADDIR.
2. Bir âlimin yatağına yaslanarak ilmine (kitabına) bir saat bakması yetmiş saat ibadetten hayırlıdır.
3. Timin talibi, Râhman’ın talibidir. İlmin takipçisi İslâmın rûknüdür. Onun ecr-ü mükâfatı PEYGAMBERLERLE beraber verilir.
4. İLİM talep etmek Allah’ın katında, nafil namaz, oruç, hactan ve fisebilillah olan cihattan efdâldir.
5. İLMİNDEN menfaat görülen bir âlim, bin âbiddeden hayırlıdır.
6. Din ile dünyayı talep edenlere veyl olsun.
7. Bir âdemin bir hikmet kelimesini işitmesi, duyması bazen olur ki; ona bir sene ibadetten hayırlı olur ve bir saat ilim müzâkeresi yapılan yerde oturmak, bir köle azat etmekten daha hayırlıdır.
8. Cenâb-ı Hakk bir insanı, bir kimseyi senin vâsitanla hidayete getirmesi; sana, güneşin üzerine doğduğu her şeyden daha çok hayırlıdır.
9. Cenâb-ı Allah bu ümmetin üstünde hem deccalın kılıcını, hem de büyük harbin kılıcını beraber cem etmeyecektir.

(Melhame-i kübra olan ikinci Harb-i Umumî Âlem-i İslâmî hırpalamadığı işaretiyle İslâmlar içinde bir deccal, Âlem-i İslâmî başka bir surette hırpalayacak.)

10. Hilâfet-i İslâmiyye babamın kardeşi amcam Abbas’ın oğullarından zail olmayacak; ta onu deccala teslim edinceye kadar.
11. Ulemanın mürekkebiyle, şüheda kanı muvazene edilse, muhakkak ki Allah yanında ulemanın mürekkebi, şühedanın kanından üstün gelecektir.
12. Şedit, kuvvetli, kahraman o değildir ki; insanları mağlup etsin. Belki kahraman odur ki; gadap ve hiddet anında nefsinin mağlup eder.
13. Bir Müslüman, bir Müslüman kardeşine bir hediye-i ihdâ etmesi, onun hidayetini arttırıp; kötülüklerden onu alıkoyan bir hikmet kelimesinden

daha hayırlıdır.

14. Halk-ı Âdemden (A.S.) ta kıyamete kadar âlem-i insaniyet arasında deccal hâdisesinden daha büyük bir umur, bir mesele yoktur.
15. Bir ilim talebesi ilim tahsil ederken eceli gelerek vefat etse; onun derecesi ile Enbiya derecesi arasında bir peygamberlik mertebesi kalır.
16. Kim ki; İLİMDEN (Yani ilm-i imanî ve tahkîkiden) bir bâb, bir mesele öğrense; -onunla amel etsin etmesin- bin rekât nafile namazdan efdâldir. Öğrenmekle beraber amel de ederse, yahut onu başkasına öğretirse, o zaman ta kıyamete kadar onun o büyük sevabı ve onunla amel edenin sevabı da, onun olacaktır.
17. Kim ki; İslâmî ihya etmek niyetiyle İLİMDEN bir bab tahsil ederse onun derecesiyle peygamberlik derecesi arasında yalnız bir mertebe kalmış olur.
18. Bir Mümin’de dört şey, dört ahlâk içtima ettiği takdirde Cenâb-ı Hakk, o dört ahlakiyle ona cenneti vacip etmiş olur.
19. Lisanında sıdk (Doğruluk, yani yalan söylememek.)
20. Malda sehâ, yani cömertlik.
21. Kalbde meveddet, sevgi.
22. Hazırda ve gaybda olanlara nasihat etmek.
23. Kâhinlerden birisi^[2] gelecek, Kur’an’ı (Kur’an’ın hakikatlerini) öyle bir tarzda ders verecektir ki; ondan sonra onun gibi o ders ve talimi veren olmayacaktır.
24. Bir ilim talebesi, ilim tahsil etmekte iken ölüm ve ecel gelse, vefat etse şehittir.
25. Kur’an’ın hamlelerine ikram, hürmet ediniz.
(Kur’an’ın hamleleri ise ya Kur’an hıfz edenler veyahut Kur’an’ın hakikatlerini yaşayanlardır.)
26. Ulemaya hürmet ediniz, ikram ediniz. Çünkü ulema peygamberlerin vârisidir.
27. İlmin efdâli İMAN ilmidir. Bu ilim ile az olan amel; ilim ile olduğu için menfaat verir. Fakat çok amel cehil ile olsa menfaatsizdir.

28. Cenâb-ı Allah (C.C.) mü'min kulunu tecrübe ve imtihan için musibet ve belâyâ giriftar eder. Fakat onun bu iptilâ-i musibeti ve denemesi, o mü'min kulunun üstünde keramet ve ikramını izhar içindir.
29. Said; fitnelerden uzak kalmış kimsedir. Musibet ve fitneye giriftar olduğu halde, sabreden kimsedir. Böyle adam ise çok garip ve pek nadirdir.
30. Muhakkak fitne gelmektedir. İbâdı (inanan insanları) parça parça edecektir. Ancak âlimler ondan kurtulurlar.
31. Ahir zamanda şiddetli ve dehşetli bir belâ gelecek herkese isabet edecek, ondan kurtulan olmaz. Ancak Allah'ın dinini bilen ve ona göre lisanıyla ve kalbiyle mücâhede eden bir adam kurtulacak. O ise; ona geçmişlerin mesleği sebkat etmiştir. Bir de Allah'ın dinini bilip, tasdik eden birisi kurtulacak.
32. Ben-î Âdem'in en cömerti, en kerimi ve en sâhisi benim. Benden sonra onların en kerimi, en cevâdı ise bir recül, bir âdemdir ki; O Âdem (hususî) bir ilim bilecek ve o ilmini neşr edecektir. Kıyamet gününde müstakilden bir cemaat hâlinde bâis olunacaktır.
33. Kur'an'ı, öğrenen ve öğreten, içindeki hakâikini ders veren, bilmiş olsunlar ki, kıyamet gününde onların cennete girmelerine saik ve delil ben olacağım.
34. Sakın bid'atlara yanaşmayınız. Çünkü bütün bid'atlar dalâlettir. Bu dalâletler de cehenneme dayanacaktır.
35. Bizden gayrısına kendisini benzeten, bizden değildir. Sakın Yahudi ve
36. Hıristiyanlara kendinizi benzetmeyiniz.
37. Cihadın en efdâli odur ki: Eğri yolda olup, Hakka karşı mümanaat gösteren en cebbar hükümdarlara, kumandanlara karşı hak söz söyleyendir.
38. Cihadın en faziletlisi, kişinin kendi nefis ve hevasına karşı mücâhede etmesidir.
- [1]. 1926 yılında, Ordu'da dünyaya gelen Bekir Berk; hayatının önemli bölümünde, Bediüzzaman'ın nur risâlelerinin, nur talebelerinin ve Müslümanların avukatlığını yapmıştır.

İlk ve orta tahsilini İstanbul'da, liseyi Balıkesir'de bitiren Berk, 1950 yılında İ.Ü. Hukuk Fakültesi'nden mezuniyetiyle birlikte, vatan, millet ve İslâmiyet için, büyük hizmetlerde bulundu. Fikir ve aksiyon adamı olan Bekir Berk; Milliyetçiler Birliği ve Türk Kültür Ocağı Başkanlıkları ile bir dönem Komünizmle Mücadele Dergisi'nin yayın ve yöneticiliğini yaptı.

1958 yılında Ankara'da tutuklu bulunan nur talebelerinin ve Bediüzzaman Said Nursî'nin fahrî avukatlığını üstlendi. Bediüzzaman kendisine hem Ankara'da hem de İstanbul'da iki kere vekâletname verdi.

Türkiye'nin her köşesinde binden fazla nurculuk davasını beraatla neticelendiren Av. Bekir Berk; 1973 senesinde avukatlık misyonunu tamamladığı kanaatiyle, Türkiye'den ayrılarak, 1974-1989 yılları arasında, Arabistan'da Cidde Radyosu Türkçe Yayın dairesinde görev aldı.

1989 yılında kanser teşhisi konan Bekir Berk, bir süre İngiltere'de tedavi gördükten sonra Türkiye'ye döndü. 15 Haziran 1992 yılında mezkûr rahatsızlığından kurtulamayarak, Hakk'a yürüdü. Allah mekânını cennet, Hz. Muhammed'e (s.a.v.) ve sevdiklerine komşu etsin. Amin.

Neşredilmiş eserlerinden bazıları şunlardır:

Hakkın Zaferi için

Zafer Bizimdir

İthamları Reddediyorum

Türkiye'de Nurculuk Davası.

[2]. Hadis metnindeki kâhinden murad, Allah-u a'lem ilhâma mazhar, gaybî umûru veyahut gizli kalmış esrar veyahut mestûr olan hakâik-i Kur'âniyeyi ilhâm-ı İlâhî ile ders verecek birisi demektir. Bu ise gaybî ve istikbâli bir işaret, bir ihbâr-ı Nebevîdir.